

Р Е Ш Е Н И Е

№ 30

гр.Перник, 18 март 2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административен съд - Перник, в публично заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди и десета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: СТЕФАН СТАНЧЕВ

при участието на секретаря Е.В. и прокурора

....., като разгледа докладваното от съдията адм. дело № 520 по описа за 2009 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството пред Административен съд Перник е по повод искова молба от С.С.Н. ***. Искът е предявен на основание чл. 1 от ЗОДОВ, против: Районен съд - Разлог, Министерство на правосъдието и Агенция по вписванията. В исковата молба, ищцата твърди, че като купувач по предварителен договор, сключен на 12.V.2005 г. е закупила от "Евростил" ООД недвижим имот в гр. Банско. Заплатила е 105000 лева, към датата на подписване на предварителния договор, който се цени като разписка за получена сума от продавача. Продавачът не е изпълнил задължението си да прехвърли правото на собственост върху предмета на сделката в договорените от страните срокове, което е обективирало волята на ищцата в настоящото производство да предяви иск с правно основание по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД срещу продавача. С решение на РС Разлог, влязло в законна сила, искът е бил отхвърлен, предвид обстоятелството, че към датата на вписването на исковата молба, 1.VI.2007 г. в службата по вписванията при Агенция по вписванията - Разлог, имотът предмет на предварителния договор е бил продаден от продавача "Евростил" ООД на трето лице. Ищцата претендира от тримата ответника солидарно заплащане на сумата от 105000 лева, тъй като според нея от това, че исковата молба не е била вписана от служител на Агенция по вписванията - Разлог, съобразно разпореждането на съдия по вписванията при РС Разлог, реално е претърпяла имуществена вреда в посочения размер. Наред с това претендира и заплащане на обезщетение в размер на законната лихва върху сумата 105000 лева, считано от 12.V.2005 г., датата на плащането до датата на предявяване на иска пред Административен съд Перник, както и обезщетение в размер на 2370 лева, ведно със законната лихва от 23.V.2007 г., датата на завеждане на внасяне на исковата молба в РС Разлог до датата на предявяване на настоящия иск. Претендира и заплащане на съдебни и деловодни разноски, направени по настоящото производство.

С исковата молба, при същите обстоятелства, е предявен и евентуален иск, само срещу Агенция по вписванията на същото основание и със същия петитум.

Ответникът по иска Районен съд Разлог, чрез административния

ръководител взема становище, че искът е неоснователен спрямо него и следва да се отхвърли.

Ответникът по иска - Министерство на правосъдието, чрез процесуален представител изразява становище, че производството по отношение на него е недопустимо.

Ответникът по основния и евентуален иск, в писмено становище, изразява становище, че исковете са недоказани и неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

Участващият по делото прокурор от Окръжна прокуратура Перник дава заключение, че исковата претенция е основателна и следва да бъде уважена.

Съдът, като обсъди доказателствата по делото във връзка с доводите на страните прие следното.

От писмените документи, съдържащи се в гр.дело N 1015/2007 г. по описа на РС, гр. Разлог, приложено към настоящото дело, от фактическа страна безспорно е изяснено, че ищцата С.С.Н. е предявила иск срещу "ЕВРОСТИЛ" ООД да се обяви по съдебен ред за окончателен предварителен договор за продажба, сключен на 12.V.2005 год в гр. Банско между С.С.Н. като Купувач и „Евростил" ООД като продавач на следния недвижим имот: АПАРТАМЕНТ №д "В" /девет "В"/, на III /трети/ етаж, находящ се в гр. Банско, състоящ се от дневна с кухненски бокс и трапезария, баня с тоалетна, две спални и една тераса, от масивна жилищна сграда, представляваща сутерен, три жилищни етажа и тавански етаж с обща РЗП на сградата - ю80 /хиляда и осемдесет/ кв.м., със застроена площ на апартамента от 83 /осемдесет и три/ кв.м., ведно с 8,50 /осем цяло и петдесет стотни/ кв.м. общи части от общите части на сградата и съответните идеални части от правото на строеж, учредено с нот. Акт №159, том 1, рег. № 755/2005 год., която ще се изгради в УПИ VII /седми/, в кв.222 /двеста двадесет и втори/ по плана на гр.Банско, целият с площ от 544 /петстотин четиридесет и четири/ кв.м., при граници на апартамента: от изток - стълбище и апартамент № 8, от запад -дворно място, от север - дворно място и от юг - дворно място.

Безспорно по делото е установено, че въз основа на предявения иск на 23.V.2007 г. е било образувано гр.дело N 1015/2007 г. по описа на Районен съд-гр. Разлог, като вписването на исковата молба на С.С.Н. е извършено в нарушение на изискванията на чл.9 от Правилника за вписванията. От документите, съдържащи се в гр.дело N 1015/2007 г. на РС, гр. Разлог, е видно, че след образуване на делото, исковата молба е оставена без движение от съдията-докладчик поради това, че не е вписана, независимо, че в исковата молба е направено изрично искане за нейното вписване. Оставянето на исковата молба без движение е станало причина от ищцата на 30.V.2007 г. да се подаде допълнителна молба до съдията по вписвания, с която е поискано отново да се извърши вписване на исковата й молба, по която е образувано гр.дело N 1015/2007Г. на РС, гр. Разлог. От приложеното по делото писмо от Министерство на правосъдието по повод на извършена проверка по жалбата на С.С.Н. и др. е установено, че исковата молба е предадена в Служба по вписвания, гр. Разлог на 30.V.2007 г. На същата дата - 30.V.2007 г. от съдията по вписванията е поставена резолюция за вписване на исковата молба, като техническото вписване на исковата молба е извършено от служителите на Агенция по вписванията на 01.VI.2007 г. с вх. рег. N 3546, акт N 186, т. I, което е два дни по-късно от постъпване на исковата молба в Служба по вписванията, гр. Разлог и от датата, на която е поставена резолюцията от съдията по вписванията.

Съгласно чл.9 алл от Правилника за вписванията исковата молба трябва да се регистрира и се вписва незабавно в рамките на работния ден, в който е постъпила, в предназначения за това входящ регистър, като върху исковата молба се отбелязват номерът, под който е записана в регистъра, датата, както и томът и страницата на партидната книга, в която е нанесено вписването. В конкретния казус исковата молба на ищцата е вписана на 01.VI.2007 г, с вх. рег. N 3546, акт N 186, т. I, което е два дни след подаване на допълнителната ѝ молба до съдията по вписвания и 8 дни след депозиране на исковата ѝ молба в Районен съд, гр. Разлог.

От влязлото в сила решение на Районен съд, гр.Разлог, постановено по гр.дело N 1015/2007 г. по описа на същия съд, от фактическа страна е изяснено, че съдът е отхвърлил предявения от С.С.Н. иск с правно основание чл.19, ал.3 от ЗЗД само поради обстоятелството, че исковата ѝ молба е била вписана, след като преди това е бил вписан нот. Акт.№ 153, том IV, рег.№ 3391, дело 725/2007 год. на нотариус - Краси Манев, с район на действие Районен съд гр.Разлог, с който „Евростил“ ООД е продало на трето лице недвижимия имот, предмет на сключения с ищцата предварителен договор за продажба и предмет на предявения иск по чл. 19, ал. 3 от ЗЗД. Този нотариален акт е вписан в Служба по вписвания, гр. Разлог на 30.V.2007 г., след което на 01.VI.2007 г. е извършено вписването и на исковата молба на С.С.Н., по която е било образувано гр.дело № 1015/2007 г. на Районен съд, Разлог.Въз основа на събраните доказателства по гр.дело № 1015/2007 г. в мотивите на решението си Районен съд, град Разлог е приел, че с оглед изпълнението на съществените условия относно строителството и заплащането на продажната цена за апартамента са налице предвидените в закона предпоставки за обявяването на сключения между ищцата и „Евростил“ ООД предварителен договор за окончателен с транслативен ефект за правото на собственост по отношение на недвижимия имот, предмет на предварителния договор, но с оглед на обстоятелството, че исковата молба на С.С.Н. е била вписана, след като първо е вписана сключената прехвърлителна сделка за същия недвижим имот между „Евростил“ ООД като продавач и Валентин Толев като купувач, оформена с нотариален акт за продажба № 152, том IV, рег.№ 3390, дело 724/2007 год. на нотариус - Краси Манев, съдът е отхвърлил предявения по делото иск. За да постанови този резултат съдът е изложил мотиви, че при преценката относно принадлежността на вещното право е меродавен моментът на вписване и след като нотариалният акт за продажба, с който вещното право е прехвърлено от „Евростил“ ООД на трето лице, е вписан преди исковата молба на С.С.Н., то вписването на исковата молба не може да се противопостави на купувача по нотариалния акт по смисъла на чл. 114, б. „б“ и „в“ от ЗС.

При изложената и безспорна фактическа обстановка, даваща основание на ищцата да предяви претенция по реда на ЗОДОВ, съдът стига до следните правни изводи.

По допустимостта на исковата претенция.

При условията на евентуалност са предявени два иска, като по единия - първоначален се претендира солидарно репарирание на вреди от Министерство на правосъдието, Районен съд Разлог и Агенция по вписванията. Евентуалният иск е със същото правно основание е предявен само срещу Агенция по вписванията.

По първоначалния иск - претенцията е предявена срещу тримата ответника, като искането е за солидарно осъждане. Предявения по този начин

иск не може да бъде приет за основателен, тъй като тримата ответника по никакъв начин не могат да носят солидарна отговорност. По отношение на ответника Районен съд Разлог - същият не попада в кръга на лицата носещи отговорност по реда на чл. 1 от ЗОДОВ. Конкретиката на казуса е такава, че евентуална претенция към този ответник би следвало да се предяви по общия ред, като производството по реда на АПК е неприложимо. Именно за това, искът спрямо този ответник се явява недопустим и производството в тази част следва да се прекрати.

Искът се явява неоснователен по отношение на Министерство на правосъдието, тъй като приложимостта на цитирания от ищцата чл. 281 от ЗСВ не е основание да се търси отговорност от съдията по вписванията, за когото са налице данни, че не е нарушил служебните си задължения.

Съдът намира, че исковата претенция е основателна срещу Агенция по вписванията.

От изложените фактически основания в обстоятелствената част на исковата молба се обосновава изводът, че предявената по делото исковата претенция с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ следва да се квалифицира като претенцията за обезщетяване на вреди, настъпили в правната сфера на ищцата от осъществено незаконосъобразно бездействие от служителите на ответниците. Това е така, тъй като фактическите действия по вписване на исковата молба не са извършени незабавно в деня на нейното подаване, каквото задължение е вменено с разпоредбата на чл.9, ал.1 от ПВп. Извършените незаконосъобразни действия по забавено вписване на исковата молба по същество представляват незаконосъобразно бездействие да се изпълни задължението в нормативно определения срок, поради което и наведените фактически основания в исковата молба, подведени към правната норма на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ намират квалификацията си в искане за обезщетение на вреди, произтичащи от осъществено незаконосъобразно бездействие от служители на ответниците. Видно от приложена кореспонденция по делото, кредитирана от съда като неоспорими писмени доказателства - жалба вх. № 94-В-186/08 г. до Министерство на правосъдието; напомнително писмо до председателя на РС Разлог, изх. № 285/08 на МП и отговор до ищцата от инспекторат по ЗСВ при МП, по жалби на ищцата и след извършена проверка от инспектората по ЗСВ при МП е удостоверено, че "налице е допуснато нарушение от служителите при СлВп при РС Разлог в процеса на техническото изпълнение". С писмо под същия изходящ номер от 3.XI.2008 г. от проверяващия при Инспектората по ЗСВ при МП до изпълнителния директор на Агенция по вписванията при МП, по повод жалба на ищцата до тази институция, се посочва, " Очевидно е налице допуснато нарушение от служителите при Агенция по вписванията, служба по вписванията при РС - Разлог в процеса на техническото изпълнение на вписване на исковите молби и въвеждането им в програмния продукт, изразяващо се в неспазване разпоредбата на чл. 9, ал. 1 и 2 от ПВп и на визирания в чл. 12, ал. 2 от същия, срок". При така изяснените обстоятелства по делото е доказано, че вписването на исковата молба на С.Н., подадена пред Районен съд, гр. Разлог е извършено незаконосъобразно, като е осъществено незаконосъобразно бездействие, изразяващо се в това, че исковата молба не е вписана незабавно в деня, в който е постъпила съгласно законовото изискване , а вписването е извършено в по-късен срок.

При така изяснената фактическа обстановка по делото е установено, че ищцата не е могла да придобие правото на собственост върху недвижимия имот, предмет на предварителния договор, въз основа на съдебно решение по

предявения от нея иск с правно основание чл.19, ал.3 от ЗЗД. Изяснено е също, че по предварителния договор ищцата е заплатила на „Евростил“ ООД сумата Ю5 000 лева на датата на сключване на предварителния договор, като в члло от този договор изрично е посочено, че същият има и характер на разписка за платената сума от *купувача* в размер на 105 000 лева. При така изяснените факти по делото се обосновава изводът, че срещу заплатената от ищцата сума по предварителния договор, същата не е могла да придобие собствеността върху имота, поради което е понесла имуществени вреди в размер на тази сума. Тези имуществени вреди са настъпили пряко и непосредствено в нейния патримониум от незаконосъобразното бездействие на служителите на ответниците да се извърши вписване на исковата й молба в деня на нейното подаване. С оглед на това и ако исковата молба бе вписана в срока, посочен в чл.9, ал. 1 и ал.2 от ПВп, то сключената прехвърлителна сделка с нотариален акт за продажба № 152, том IV, рег.№ 3390, дело 724/2007 год. нямаше да е противопоставима на ищцата. Аргумент в този смисъл безспорно дава нормата на чл.1 14, б. „б“ и „в“ от ЗС, която предвижда, че придобитите вещни права и наложени възбрани след вписването на исковата молба по чл.19, не могат да се противопоставят на ищеца. Следователно за ищцата вредите са настъпили именно поради забавеното вписване на исковата молба, констатирано от контролиращ орган при МП, тъй като ако исковата й молба бе вписана съгласно изискванията на чл.9 от ПВп, то срещу заплатената сума от 105000 лева на основание съдебното решение ищцата щеше да придобие собствеността върху имота, предмет на предварителния договор. Съдът приема, констатацията за противозаконно бездействие на служител от АВп при СлВп РС Разлог и от констатацията на проверяващия във връзка с цитираните от него мерки, приети от административния ръководител на РС Разлог /отговор на жалба на ищцата под № 285/5.VIII.2008 г., стр. последна, абзац предпоследен/.

По делото е доказана и причинната връзка между незаконосъобразното бездействие на служителите на ответниците и настъпилите като следствие от него имуществени вреди в патримониума на ищцата. Тези вреди са настъпили пряко и непосредствено в нейната правна сфера поради това, че исковата й молба не е вписана в нормативно определения срок в чл.д, алл от ПВп , в резултат на което преди да се извърши вписването на исковата й молба е вписан нотариален акт №152, том IV, рег.№ 3390, дело 724/2007 год. на нотариус - Краси Манев. Причинно-следствената връзка между претърпените от ищцата вреди и осъщественото незаконосъобразно бездействие на служителите на ответниците, безспорно е доказана от обстоятелството, че с решението си по гр.дело N 1015/2007 г. съдът е отхвърлил предявения иск само поради обстоятелството, че нотариален акт №152, том IV, рег.№ 3390, дело 724/2007 год. е вписан преди да се извърши вписването на исковата молба.

Настоящият съдебен състав намира, че искът е основателен и доказан спрямо ответника Агенция по вписванията. Съгласно устройствения правилник на АВп, същата е юридическо лице на бюджетна издръжка и второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на правосъдието. Чл. 5 ^{от} Устройствовия правилник налага службите по вписванията да осъществяват функциите си по Правилника за вписванията на територията на съдебния район на съответния районен съд. Във връзка с безспорно установени обстоятелства, за проявено не законосъобразно бездействие по вписването на исковата молба на ищцата в настоящото производство от служител на АВП - СлВП при РС Разлог, за съда е наложителен правния извод, че именно това бездействие, независимо под каква форма е осъществено от задължено да

изпълнява функционалните си задължения лице от общата администрация на Агенция по вписванията, подчинено на регионалното функциониране на тези служби дава основание да се приеме, че искът е основателен. Административната дейност, каквато по закон извършва Агенция по вписванията в случая включва действия или бездействия на органа, които са в рамките на неговата компетентност да разреши определен въпрос, а в конкретния случай да се извърши незабавно вписване в указани от устройствен нормативен акт срокове. Да се приеме противното, т.е. че Агенцията по вписванията, като държавен орган не следва да носи отговорност за допуснати нарушения, означава държавата, чрез институциите, да се превърне в констататор на тези нарушения, без да понася реална отговорност за причинени в тази връзка вреди.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Исковата защита е възможна при условията на чл. 1 от ЗОДОВ.

Претенцията за обезщетяване на вреди, причинени от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административен орган, се предявява по реда на чл. 203 АПК. На основание обсъдени и неоспорени писмени доказателства, за съда наличието на бездействие на лице от държавната администрация, от което са настъпили вреди - невъзможност за ищцата успешно да защити правата си като купувач по предварителен договор на недвижим имот, т.е. да предизвика конститутивно действие на съдебно решение, в нейна полза за осъществяване правото си на собственост е правопораждащ факт да се ангажира отговорността на държавата, в частност структура на държавната администрация за понасяне на отговорност от причинени вреди на гражданин. Когато се претендира обезщетение за вреди от незаконосъобразни действия или бездействия липсва изискване за предварително установяване на тяхната незаконосъобразност в нарочно производство, като процесуална предпоставка за допустимостта на иска. Бездействието по извършване на задължителното незабавно вписване на исковата молба в съответната служба, подчинена на ответника Агенция по вписванията е установена и в хода на служебна проверка от контролиращ тази държавна структура орган и от настоящия състав, а косвено и от съдията докладчик по гр. дело № 1015/07 г. на РС Разлог.

По размера на иска за присъждане на обезщетение.

Безспорно е, че реално платената от ищцата по предварителния договор сума е 105000 лева. Срещу тази сума тя е била в правата си да придобие правото на собственост върху желан от нея недвижим имот. Съдебната процедура по обявяването на предварителния договор за окончателен, след отстраняване констатирани от съдията докладчик при РС, нередности е започнала от ЗО.V.2007 г., когато е разпоредено вписването на исковата й молба по реда на чл. 11 и сл. от ПВп. Разпореждането за извършване на вписването на исковата молба е изпълнено на 1.VI.с.г. Междувременно, имотът е бил недобросъвестно продаден, но при липса на надлежно вписана искова молба, гарантираща правата на ищцата пред трети лица като купувач на имота. Невъзможността да осъществи правата си в производството по реда на чл. 19, ал. 3 от ЗЗД пред РС Разлог, юридически е лишило ищцата от правата й на купувач по предварителен договор. Сумата по предварителния договор, гарантиращ правата на купувача е установена, била е дадена на трето лице единствено с

идеята да се придобие собственост. На основание причинната връзка от бездействието, спрямо ищцата за вписването на исковата ѝ молба, междувременно активно действие по вписване на сделка /към дата 30.V.2007/, в резултат от която ищцата е била лишена да бъде призната за изправна страна по предварителния договор за продажба на имота, съдът приема, че Агенция по вписванията следва да бъде осъдена да заплати на ищцата сумата по предварителния договор, което е реално настъпилата щета за ищцата.

По претенцията за присъждане на лихви за периода 12.V.2005 - до завеждане на исковата молба, съдът счита същата за неоснователна. Лихвата се дължи от длъжник, а в случая Агенция по вписванията няма никакви двустранни отношения с ищцата. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, съответно ангажирането на отговорността на държавата, е наложено от незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод изпълнение на административна дейност, вредоносен резултат - невъзможност за ищцата да осъществи права си на купувач и да придобие правото на собственост, наличие на реална вреда, настъпила за ищеца /имуществена в размер на 105000 лева/; причинна връзка между незаконосъобразното действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат - несвоевременно вписване на искова молба, като в срока на бездействие от страна на служител /длъжностно лице/ от системата на Агенция по вписванията е настъпила призната със съдебно решение невъзможност да се търси съдебна защита на неудовлетворен по предварителния договор изправен купувач. Тъй като имуществената отговорност по този закон е обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността, но не може и да се принуди ответника да понесе по голяма санкция, заплащане на лихви, от това което реално е настъпило като вреда за ищцата. Също така аргумент за приемане на претенцията в тази част за неоснователна е обстоятелството, че лихвата не е фиксирана като твърда сума от страна на ищеца. В тази част искът е неоснователен и следва да се отхвърли.

Неоснователна е претенцията и за присъждане на направени от ищцата съдебни и деловодни разноски в производството по гр. дело 1015/07 г. на РС Разлог. Воденето на делото в районен съд е било за сметка ***, срещу лице с което е имала договорни отношения, като Агенцията по вписванията не е била страна в това производство. И в тази част исковата претенция следва да се отхвърли.

Във връзка с изложеното искът следва да бъде уважен по отношение на Агенция по вписванията и последната да бъде осъдена да заплати при условията на чл. 4 от ЗОДОВ сумата 105000 лева, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба – 3.XII.2009 г. Претенциите за заплащане на лихви за периода 12.V.2005 ДР 3-XII.2009 г. , както и тази за заплащане на сумата 2370 лева разноски, направени по водене на съдебна процедура следва да бъдат отхвърлени като неоснователни. Искът по отношение на Министерство на правосъдието като неоснователен следва да се отхвърли, като неоснователен, а този по отношение на Районен съд Разлог, като недопустим, производството следва да се прекрати по отношение на този ответник. В тежест на ответника Агенция по вписванията се възлагат и направените съдебни и деловодни разноски 2600 лева адвокатско възнаграждение и ю лева дължима държавна такса. ,

По изложените съображения съдът

Р Е Ш И

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖАНЕ иска на С.С.Н. *** против Районен съд Разлог, като недопустим и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази част.

ОТХВЪРЛЯ иска на С.С.Н. *** против Министерство на правосъдието като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА Агенция по вписванията София, ул. "Елисавета Багряна" № 20 да заплати на основание чл. 203 ал. 1 от АПК във вр. с чл. 1 и чл. 4 от ЗОДОВ на С.С.Н. *** сумата 105000 /сто и пет хиляди/ лева, ведно със законната лихва, считано от 3.XII.2009 г. до окончателно изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ исковите за заплащане на обезщетение за лихва върху сумата 105000 лева за периода 12.V.2005 – 3.XII.2009 г., както и за сумата от 2370 лева, деловодни разноси по гр. дело 1015/07 на РС Разлог, предявени от С.С.Н. *** като НЕОСНОВАТЕЛНИ.

ОСЪЖДА Агенция по вписванията София, ул. "Елисавета Багряна" № 20 да заплати на С.С.Н. *** сумата 2610 лева съдебни и деловодни разноси.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14 дневен срок от съобщението до страните.

Съдия: /п/